

rette som Dommere, nemlig dem, der skrive i Protokollen. Naar der saa er en Mand, som kommer frem, og der spørges ham: Hvem er Du, og han svarer: Peder Jørgensen, men hedder Lars Pedersen, og man da giver sig i Lav med at lede efter hans Navn i Protokollen, saa skal den, der har Tilsynet med Stemmegivningen, sige: Nei, det er ikke Peder Jørgensen, det er Lars Pedersen. Det er saaledes, at det skal gaae til, og naar det bliver saaledes, saa falder hele den Lyftighed bort, som skulde opstaae derved, at de snakke i Munden paa hinanden; hvad det angaaer at raabe Hurra og hysse, saa maa man vel lægge Mærke til, at dette kun blev sagt af mig til Oplysning for det ærede Medlem her bagved (Schjern), som meente, at i England var en saadan Vidnesførsel og Control ikke tilstede. Jeg vilde gjøre ham det tydeligt, i hvilket Overmaal at den der var tilstede, og at han altsaa havde taget feil (Schjern: Det finder ikke altid Sted, men kun i særlige Tilfælde!). Nei, jeg beder om Forlædelse; jeg skal gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at naar man arrangerer et Valg i England, saa udnævner man en Valgcomitee, som ganske fuldstændig indfinder sig og tager sin Plads bagved dem, som føre Protokollen; og aldrig vil nogen Protokollfører falde paa at nægte dem at være tilstede; nei, han anerkjender dem stadig som dem, der have at tale paa Candidaternes Begne. (Schjern: Men det er ikke bestemt ved Loven!) Nei, det ligger ganske simpelt deri, at Naturen har bestemt det, at det er naturligt, og det gjorde jeg ogsaa før opmærksom paa (Hage: Her vil det Samme kunne ske!). Tillad mig at sige, at ærede Medlemmer her have erklæret, at vi hidtildags have været saa unaturlige ikke at ville taale det Naturlige, og jeg har hørt Medlemmer, som have yttret Tvivl om, om Valgbestyrelsen var berettiget til at tilstede saadanne Mænd Afgang; ærede Medlemmer have jo her været imod denne Sag, fordi der maaskee ikke kunde være Plads til de Paagjældende, men naar der maaskee ikke kunde være Plads, saa kunne de lave det saaledes, at der ikke kan blive Plads, og saa kan det Naturlige jo ikke her komme til at blive naturligt; det er det, som Spørgsmaalet

dreier sig om. Blev det af Regjeringen og af Thinget anerkjendt, at saaledes som Sagerne nu staae, er der en Berettigelse for Valgerne til at være tilstede og paasee, at Protokollerne føres rigtigt, og ligeledes, at der ved hver Protokol ogsaa kan findes En, som er tilstede paa Candidatens Begne, hvortil der skal være Plads, saa vidste man, at hvis det nægtes, saa var det en Overtrædelse af Valgloven, og i saa Fald vilde det, der her er foreslaaet, ikke behøves; men jeg har endnu ikke hørt udtale fra deres Side, som ere imod denne Bestemmelse, Noget, som gaaer løs paa; at de anerkjende det for en Overtrædelse af Valgloven, hvor man viser en saadan Tilfædsættelse. Jeg synes, at jeg hørte et æret Medlem udtale sig, som om der endogsaa var Tvivl om, at Valgerne vare berettigede til selv at undersøge, om deres Stemmegivning var ført rigtigt. Hertil skal jeg bemærke, at enhver Valger er berettiget til at gjøre dette; Valgeren kan forlange at see efter i Protokollen, om hans Stemmegivning er indført deri og om den er rigtig indført. (Gad: Ja, men i saa Fald er der jo en Control!). Men dersom nu en Valger ikke kan læse, hvad saa? (Stemmer: Na!) Ja, der kan være en meget ypperlig Valger, som ikke kan læse, og vi bør i det Hele taget sørge for, at de Valgeres Ret, som ikke kunne læse, bliver haandhævet af dem, der kunne læse. Det er det, der for mig ligger i denne Paragraph, som jeg forøvrigt ønsker, at vi aldrig havde behøvet at være komne til. Men man prøver paa, idetmindste paa enkelte Steder, at skyde Offentligheden tilside, og det er Noget, som man maa see at raade Bod paa.

J. A. Hansen: Jeg vil blot oplyse den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (Hage) om, at der kun føres een Valgliste ved enhver Protokol, men Valgloven siger, der skal føres een Valgliste og een Stemmeliste, og naa't der staar i Lovudkastet, at der ved hver Valgliste skal kunne sættes een Mand, saa staaer der ikke, at der kan sættes 2 Mænd. Det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand ellers nok kan læse Dansk, men han synes mig meget tungnem i dette Tilfælde.